

Huvudman

Kiruna kommun
kommunen@kiruna.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Triangelskolan i Kiruna kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 21 december 2022

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa mot Kiruna kommun avseende brister rörande särskilt stöd, att fatta beslut om åtgärdsprogram vid utvärdering av särskilt stöd inom ramen för åtgärdsprogram. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2022 genomfört en tillsyn av Triangelskolan i Kiruna kommun.

Skolinspektionen beslutade den 6 maj 2022 (aktbilaga 17) att förelägga Kiruna kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och svenska som andraspråk. Kiruna kommun inkom den 17 oktober 2022 med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Kiruna kommun inkom även, på begäran av myndigheten, med en kompletterande redovisning. Skolinspektionen konstaterade att föreläggandet inte följts i alla delar och att samtliga brister inte var avhjälpna.

Skolinspektionen beslutade den 21 december 2022 (aktbilaga 22) att förelägga Kiruna kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa kvarstående brister rörande

särskilt stöd. Kiruna kommun har den 3 april 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Kiruna kommun har följt föreläggandet samt om kvarstående brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Avstående från ingripande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I Skolinspektionens beslut den 21 december 2022 konstaterades vissa kvarstående brister i Triangelskolans arbete med att utreda elever i eventuellt behov av särskilt stöd och i arbetet med utvärdering av och beslut om åtgärdsprogram.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolenheten under perioden 21 december 2022 till och med den 17 mars 2023 uppmärksammat och initierat utredning av särskilt stöd för en elev. Utredningen har resulterat i beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram för den aktuella eleven.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn inte startat någon utredning avseende elev 24:s (elevförteckning aktbilaga 10) behov av särskilt stöd trots föreläggande därom i Skolinspektionens beslut den 6 maj 2022. Myndigheten har i beslut den 21 december 2022 begärt att få ta del av skolenhetens dokumenterade utredning av särskilt stöd för elev 24 samt beslut om åtgärdsprogram för eleven. I den redovisning som huvudmannen inkommit med uppger rektorn att hen fattat beslut om att avsluta elevens åtgärdsprogram den 9 maj 2022 i samband med överlämning av dokumentation till mottagande skola inför höstterminen 2023. Rektorn tillägger att särskilt stöd aktualiserats för eleven fram till terminsslut den 14 juni 2022. Ingen ytterligare dokumentation har inkommit i denna del.

Av huvudmannens redovisning framgår att utvärderingar aktualiserats avseende fyra elevers åtgärdsprogram. Huvudmannen har inkommit med en dokumenterad utredning av elev 13:s (aktbilaga 10) behov av särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram för eleven. Genomförda utvärderingar av åtgärdsprogram för eleverna 8 och 9 (aktbilaga 10) har resulterat i bedömningen att eleverna är i behov av fortsatt särskilt stöd. Det framgår däremot inte att nya beslut om åtgärdsprogram upprättats för eleverna efter genomförda utvärderingar även om det framgår att beslut fattats om fortsatt särskilt stöd. Det framgår av

redovisningen att utvärdering av åtgärdsprogrammet för elev 12 (aktbilaga 10) resulterat i att skolenheten initierat ytterligare utredning utifrån att eleven uppmärksammats med en allt högre frånvaro.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram upprättas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut om bland annat åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I 29 kap. 10 § skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens (2017:900) bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bland annat krav på partsinsyn, utredning, kommunikation, dokumentation och motivering av beslut.

Enligt 31 § förvaltningslagen ska det för varje skriftligt beslut finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Av 33 § förvaltningslagen framgår bland annat att en myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part i ärendet om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt. Om parten kan överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det vid anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd initieras utredning i enlighet med författningarnas krav. Det framkommer även att det efter utredning av särskilt stöd fattas beslut om åtgärdsprogram. Vidare framkommer att skolenheten följer upp och utvärderar särskilt stöd inom ramen för elevers åtgärdsprogram. Skolinspektionen konstaterar däremot att det inte alltid fattas formellt beslut om nytt åtgärdsprogram efter en genomförd utvärdering om en elev bedöms vara i behov av fortsatt särskilt stöd. Förfarandet, att förbise kravet på ett formellt skriftligt beslut efter en genomförd utvärdering av särskilt stöd inom ramen för åtgärdsprogram, innebär att såväl skollagens om förvaltningslagens krav på beslut förbises. Nytt beslutsdatum, överklagandehänvisning och tydliga uppgifter om när utvärdering kommer att ske ska finnas med vid beslut om åtgärdsprogram och särskilt stöd.

Skolinspektionen konstaterar även att huvudmannen inte inkommit med den dokumentation som efterfrågats avseende skolenhetens dokumenterade utredning av särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram för elev 24 (aktbilaga 10). Det framkommer dock att eleven erhållit särskilt stöd fram till dess eleven slutade, trots att elevens åtgärdsprogram avslutades dessförinnan. Såvitt huvudmannen får förstås saknas efterfrågad dokumentation.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Kiruna kommuns verksamhet vid Triangelskolan uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller särskilt stöd, att i samtliga fall fatta formellt beslut om särskilt stöd efter genomförd utvärdering av särskilt stöd inom ramen för åtgärdsprogram. Utredningen visar att den kvarstående bristen, att fatta formellt beslut om särskilt stöd efter genomförd utvärdering, handlar om ett par enskilda avsteg från författningarnas krav där de aktuella eleverna, trots förbiseendet, erhållit särskilt stöd. Mot denna bakgrund avstår Skolinspektionen från att ingripa.

Beslutet har fattats av juristen Emmy Holmlund.

Juristen Ylva Ohlsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Ann-Sofie Andersson medverkat.